

Cảm nhận hình tượng sóng và em trong bài Sóng (Xuân Quỳnh)

Những bài văn mẫu hay nhất chủ đề nêu cảm nhận của anh chị về hình tượng sóng và em trong bài thơ Sóng của nữ sĩ Xuân Quỳnh.

Đề bài: Cảm nhận của anh/ chị về hình tượng sóng và em trong bài *Sóng* của Xuân Quỳnh.

Bài làm:

Hướng dẫn lập dàn bài chi tiết

I. Mở bài

- Xuân Quỳnh là một nữ sĩ tài ba, nhạy cảm, luôn khát khao hạnh phúc đời thường, thơ chị luôn dạt dào tình cảm, lòng trắc ẩn nhân hậu của một trái tim nữ tính.
- Bài thơ *Sóng* là một trong những bài tiêu biểu cho phong cách thơ Xuân Quỳnh. Nổi bật trong bài thơ là hai hình tượng “sóng” và “em”, đây là hai hình tượng có tính chất song hành, lúc tách đôi nhưng lúc lại hòa nhập.

II. Thân bài

1. Bản tính và khát vọng của “sóng” và “em” (khổ 1, 2)

- Sóng là một thực thể mang trong mình nhiều tính chất đối lập: dữ dội – dịu êm, ồn ào – lặng lẽ. Ẩn sâu hình ảnh sóng là hình ảnh “em”, bản tính của sóng chính là tính khí của “em” trong tình yêu.
- Con sóng không chấp nhận không gian “sông” chật hẹp, “không hiểu” nổi sóng nên quyết liệt “tìm ra tận bể” khoáng đạt, để là chính mình. “Em” cũng vậy, cũng khát khao tìm được tình yêu để được yêu thương và thấu hiểu, được là chính mình.
- Bản chất của sóng từ “ngày xưa” đến “ngày sau” vẫn không hề thay đổi (vừa dữ dội vừa dịu êm ... luôn muốn tìm ra biển lớn). Đó cũng chính là khát vọng muôn đời của “em”: được sống trong tình yêu bằng cả tuổi trẻ.

2. Những nỗi niềm của “em” về “sóng”, về tình yêu (khổ 3, 4)

- Đối diện với “muôn trùng sóng bể”, “em” đã có những suy tư, khát khao nhận thức bản thân, người mình yêu, “biển lớn” tình yêu.
- “Em” băn khoăn về khởi nguồn của “sóng” rồi tự lí giải bằng quy luật của tự nhiên, nhưng rồi tự nhận thấy rằng khởi nguồn của sóng, thời điểm bắt đầu tình yêu thật bí ẩn. (Liên hệ câu thơ: “*Làm sao cắt nghĩa được tình yêu ...*” trong bài *Vì sao* của Xuân Diệu).

Cảm nhận hình tượng sóng và em trong bài Sóng (Xuân Quỳnh)

3. Nỗi nhớ, lòng thủy chung của “sóng” và “em”(khổ 5, 6, 7)

- “Sóng” nhớ đến bờ: nỗi nhớ bao trùm không gian (dưới lòng sâu – trên mặt nước), dằng dặc theo thời gian (ngày - đêm), nhớ đến “không ngủ được”.
- “Sóng nhớ bờ” chính là “em” nhớ “anh”, nỗi nhớ của “em” cũng bao trùm không gian, thời gian, thậm chí thường trực trong tiềm thức, trong suy nghĩ “cả trong mơ còn thức” (liên hệ nỗi nhớ trong bài Thuyền và biển của Xuân Quỳnh).
- Dù “xuôi về phương bắc” hay “ngược về phương nam”, trải qua sóng gió cuộc đời thì lòng “em” vẫn luôn hướng về “phương anh”. Đó là phẩm chất thủy chung son sắt của “em” trong tình yêu.
- Con sóng cũng táo bạo, chủ động và thủy chung như “em”, dù trôi dạt phương nào thì đích đến cuối cùng vẫn là bờ.

4. Khát vọng tình yêu vĩnh cửu của “em”(khổ 8, 9)

- “Em” luôn trăn trở, lo âu, bất an về sự nhỏ bé của mình trước cuộc đời rộng lớn, sự hữu hạn của tình yêu trước thời gian vô hạn, sự dễ đổi thay của lòng người trước dòng đời đầy biến động.
- Ân sâu trong ý thơ vẫn là niềm tin, hi vọng mãnh liệt vào sức mạnh của tình yêu như mây có thể vượt qua biển rộng “Như biển kia dẫu rộng ... bay về xa.”
- Sóng chính là biểu tượng cho tình yêu mãnh liệt, trường tồn bởi vậy “em” khát khao được “tan ra” “thành trăm con sóng nhỏ” để được sống hết mình trong “biển lớn tình yêu”, để tình yêu bất diệt, vĩnh cửu.
- Đó cũng là khát khao chia sẻ và tan tình yêu nhỏ bé với tình yêu chung rộng lớn của cuộc đời.

III. Kết bài

- Nêu cảm nhận về hai hình tượng: “sóng” được khám phá dựa trên sự tương đồng, hòa hợp với “em”. Hình tượng “em” vừa mang nét truyền thống (thủy chung, dịu dàng) lại vừa mang nét hiện đại (chủ động tìm tình yêu, táo bạo thể hiện nỗi nhớ, niềm lo).
- Khái quát giá trị nghệ thuật: xây dựng thành công hình tượng “sóng” ngôn từ, hình ảnh trong sáng bình dị, ...
- Bài thơ đã diễn tả tình yêu của người phụ nữ: thiết tha, nồng nàn, thủy chung. Từ đó cho thấy tình yêu là một thứ tình cảm cao đẹp, hạnh phúc lớn lao của con người.

Cảm nhận hình tượng sóng và em trong bài Sóng (Xuân Quỳnh)

Bài văn mẫu nêu cảm nhận về sóng và em trong "Sóng" (Xuân Quỳnh)

Xuân Quỳnh (1942 – 1988) nổi tiếng với nhiều bài thơ tình như “Thuyền và biển” “sóng”... Bài thơ “sóng” được viết vào cuối năm 1967, in trong tập thơ “Hoa dọc chiến hào” xuất bản năm 1968. Bài thơ nói lên một tình yêu đẹp của người con gái: “Yêu chân thành tha thiết, nồng nhiệt và thủy chung. Tình yêu trẻ trung ấy là khát vọng về một hạnh phúc trọn vẹn của đôi lứa.

Nhà thơ Xuân Quỳnh đã mượn hình tượng sóng để dặt nên nỗi lòng của mình. Cả bài thơ là những cơn sóng tâm tình xôn xao trong lòng người con gái đang yêu. Cùng với hình tượng “sóng” bài thơ này có một hình tượng nữa là “em” – cái tôi trữ tình của nhà thơ.

Trước hết có thể thấy bài thơ có một hình tượng sóng được gợi ra bằng âm điệu. Bài thơ có một âm hưởng nhịp nhàng, lúc dào dạt sôi nổi, lúc thâm thì lắng sâu, gợi lên âm hưởng những đợt sóng liên tiếp, miên man, được tạo nên bằng thể thơ năm chữ với những câu thơ liền mạch hầu như không ngắt nhịp lòng của tác giả. Một điều hồn thông thể yên định, đầy biến động, chảy trôi và chất chứa những khát khao rạo rực.

Sóng có nhiều đôi cực nhưng tình yêu có nhiều cung bậc, trạng thái và như tâm hồn người phụ nữ có những mâu thuẫn mà thống nhất:

“ Dữ dội và dịu êm

Ồn ào và lặng lẽ”

Sóng là một hình tượng đẹp của thiên nhiên được vận dụng để nói lên trạng thái của tình cảm và riêng với tình yêu thì con sóng phải mang một sắc thái đặc biệt. Bản thân con sóng cũng có nhiều trạng thái biểu hiện: “dữ dội” rồi lại “dịu êm”, chợt “ồn ào” rồi lại “lặng”, nhưng tất cả đều là sóng. Tác giả dùng hình thái này của sóng để xây dựng nên hình tượng “em”. Lòng của “em” cũng như những con sóng, khi yêu lòng em cũng đầy sự biến hóa vô hồi, triền miên và bất tận cũng như nhịp điệu của sóng.

Trước đối nghịch nhau của lòng mình, sóng không thể nào lý giải được. Vì vậy, sóng đã làm một cuộc hành trình để đi tìm lời đáp:

“ Sóng không hiểu nổi mình

Sóng tìm ra tận bể”

Hành trình của sóng tìm tới biển khơi như hành trình của tình yêu hướng về với cái vô biên, tuyệt đích, như tâm hồn người phụ nữ không chấp nhận sự chật hẹp, tù túng. Con sóng muốn tìm ra biển rộng để hòa mình trong sức sống mạnh mẽ của ngàn con sóng giữa đại dương bao la. Người phụ nữ đang yêu khao khát vượt khỏi tình yêu nhỏ bé, quen

Cảm nhận hình tượng sóng và em trong bài Sóng (Xuân Quỳnh)

thuộc của chính mình để hòa vào thế giới mới lạ, lớn lao và đầy bí ẩn của tình yêu. Em là một con sóng chân thực, táo bạo và rất chủ động. Sóng muôn đời vẫn dào dạt và tình yêu muôn đời vẫn là khao khát đam mê của của tuổi trẻ

Bằng biện pháp ẩn dụ nhà thơ đã xây dựng hai nhân vật trữ tình thành công là sóng và em. Hai hình tượng này đại diện cho nhau tạo nên sự âm vang cộng hưởng như tiếng sóng vỗ vào nỗi nhớ của người đọc.

Con sóng là vĩnh hằng gắn với sự vĩnh hằng của biển khơi muôn đời, con sóng của ngày xưa với con sóng của ngày hôm nay không có gì thay đổi, vẫn dào dạt, sôi nổi như tình yêu của tuổi trẻ muôn đời và bồi hồi:

“ Ôi con sóng ngày xưa

Và ngày sau vẫn thế

Nỗi khát vọng tình yêu

Bồi hồi trong ngực trẻ.”

Sóng tìm đến bể, đến đại dương để tự hiểu mình, cũng như em đến với anh tìm một tình yêu đẹp là để hiểu sâu hơn tâm hồn em, con người đích thực của em. Người con gái hỏi sóng hay tự hỏi mình:

“ Sóng bắt đầu từ gió

Gió bắt đầu từ đâu

Em cũng không biết nữa

Khi nào ta yêu nhau”

“ Khi nào ta yêu nhau” em không biết, không ai biết chỉ có con sóng kia ngày xô bờ cát. Cũng giống như em ngày đêm khao khát và được hưởng hạnh phúc của tình yêu mà không cần biết tình yêu kia bắt đầu từ đâu? Câu hỏi tưởng chừng vô lý song nếu đặt em và sóng là hai hình tượng song song như sóng và em của các cung bậc tình cảm ở khổ thơ đầu thì câu hỏi trở nên vô cùng ý nghĩa. Thật vậy, sóng chỉ biết rằng tình yêu đến khi mọi cung bậc trạng thái cảm xúc xuất hiện trong em. Sóng là nhịp đập của đại dương nên song ru, sóng reo rì rầm, sóng hát, sóng vỗ, sóng nhớ bờ, sóng xô xao suốt ngày đêm:

“Ôi con sóng nhớ bờ

Ngày đêm không ngủ được”

Cảm nhận hình tượng sóng và em trong bài Sóng (Xuân Quỳnh)

Từ “ôi” cảm thán diên tả cảm xúc dâng trào trong lòng thiếu nữ băng khuâng nhìn sóng vỗ, man mác nghe sóng reo. Sóng được nhân hóa mang tâm tình thiếu nữ :”sóng nhờ bờ, ngày đêm không ngủ được”. Nỗi nhớ của sóng thành nỗi nhớ của em. Sóng nhớ bờ, cũng như thuyền nhớ bến. Có cách biệt xa xôi, muôn vời caks trở nên sóng mới nhớ bờ da diết, triền miên. Sóng nhớ bờ là quy luật của muôn đời của vũ trụ, sự sống và đó là quy luật của tình yêu, của nỗi lòng của người phụ nữ khi yêu:

“Lòng em nhớ đến anh

Cả trong mơ còn thức”

Xuân Quỳnh luôn tin tưởng hình ảnh của sóng cũng giống như tình yêu của con người sẽ vượt qua mọi khó khăn gian khổ để đến được bến bờ hạnh phúc:

“Ồ ngoài kia đại dương

Trăm ngàn con sóng đó

Con nào chẳng tới bờ

Dẫu muôn vàn cách trở”

Những con sóng nhỏ bé trên đại dương kia muốn vào được tới bờ phải trải qua muôn vàn cách trở. Tình yêu cũng vậy, muốn cập bến bờ của hạnh phúc phải trải qua bao thử thách. Tình yêu cũng vậy, muốn cập bến bờ hạnh phúc phải trải qua bao thử thách. Mặc dù Xuân Quỳnh khẳng định “con nào chẳng tới bờ” nhưng trong lòng thi sĩ vẫn bộn bề suy nghĩ. Giữa biển khơi rộng lớn, đành rằng trăm ngàn con sóng đều đến bờ nhưng liệu nó còn đủ sức để “tìm ra tận bề” nữa không? Tình yêu liệu có thể vĩnh cửu trong cuộc đời? Đã là cuộc đời thì tránh sao được còn mất.

Bài thơ được viết năm 1967, khi đó tác giả đã nếm đủ những cung bậc cảm xúc của tình yêu – sự nồng nhiệt và cả sự đổ vỡ. Nhưng với một tâm hồn ngây thơ, khao khát được yêu thương thì luôn ấp ủ một hi vọng về hạnh phúc trong tương lai.

Cuộc đời tuy dài thế

Năm tháng vẫn qua đi

Như biển kia dẫu rộng

Mây vẫn bay về xa”

Cảm nhận hình tượng sóng và em trong bài Sóng (Xuân Quỳnh)

Vì tình yêu, sóng sẽ tan ra hòa vào biển lớn và nếu được như sóng thì em cũng nguyện tan ra giữa biển lớn tình yêu vô hạn. Bởi lẽ em khao khát tình yêu, cho dù tình yêu và không gian của sóng biển có dài rộng, bao la, vô tận đến nhường nào:

“Làm sao được tan ra

Thành trăm con sóng nhỏ

Giữa biển lớn tình yêu

Để ngàn năm còn vỗ”

Khổ thơ là lời cầu nguyện của em về một tình yêu chung thủy, bền vững. Hình tượng sóng hội tụ bao cảm xúc thật nồng hậu. Hai tiếng “làm sao” gợi lên một nỗi niềm mong ước cháy bỏng trong tâm hồn “em”. Đó là niềm mong ước của thiếu nữ được sống trong hạnh phúc bền vững như những con sóng vỗ mãi trên biển lớn tình yêu.

Qua việc phân tích hình tượng sóng vỗ mãi trong biển tình yêu ta thấy được nét đẹp truyền thống của người phụ nữ trong tình yêu: Dịu dàng, thật thà, nồng hậu dễ thương, thật chung thủy. Hình tượng sóng cũng thể hiện nét đẹp hiện đại của người phụ nữ trong tình yêu: Táo bạo, mãnh liệt, dám vượt qua mọi trở ngại để giữ gìn hạnh phúc, dù cho pháp phông trước cái vô tận của thời gian, nhưng vẫn tin vào sức mạnh của tình yêu. Riêng việc sử dụng hình tượng sóng làm ẩn dụ thì không mới nhưng những tâm sự về tình yêu cùng cách khai thác sức chứa ẩn dụ này những nét thực sự mới mẻ. Xuân Quỳnh quả đã tìm được một hình tượng thơ đẹp để giải bày tình yêu dịu dàng và mãnh liệt, gần gũi, riêng tư mà rộng mở, phóng khoáng của người phụ nữ.

“Sóng” của Xuân Quỳnh là một bài thơ hay nhất về tình yêu, qua bài thơ ta cảm nhận được vẻ đẹp trẻ trung, tâm hồn trong sáng đa tình của người con gái. Người con gái ấy đã chủ động bày tỏ tình yêu những khao khát rung động rạo rực của lòng mình trong tình yêu.